

Mødet den 23. Marts 1916.

Fraværende: Harald Jensen, N. Joh. Laursen og Samuelsen.

1. (J. Nr. 500—1915). Indenrigsministeriets Approbation paa **Salget af 5 m² af St. Torv til »Aarhus Spare- og Laanekasse«** til Sammenlægning med dennes Ejendom Matr. Nr. 731 a.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 526—1915). Regnskab for **M. C. Lottrup's Legat** for 1914—15.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 23¹—1915). Beretning om **Kødkontrollen og Kvægtorvet** i Juli Kvartal 1915.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 524—1915). **Den danske Købstadforenings Regnskab** for 1915.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 535—1915). Forslag til **Overslag over Aarhus Havns Indtægter og Udgifter** for Regnskabsaaret 1. April 1916 til 31. Marts 1917.

Formanden skulde, idet han paa Havneudvalgets Vegne forelagde Overslaget, gøre et Par Bemærkninger om dette. Paa Indtægtssiden var det som sædvanlig Post 5, Havne- og Bropege, der interesserede mest. Paa Overslaget var denne Indtægt opført til 450000 Kr. mod 420000 Kr. paa

indeværende Aars Budget. I 1912—13 havde Havne- og Bropengene udgjort 433871 Kr. 17 Øre, i 1913—14 449422 Kr. 64 Øre og i 1914—15 544174 Kr. 35 Øre. Efter al Sandsynlighed vilde Indtægten i indeværende Aar blive endnu meget større. hvad naturligvis beroede paa de abnorme Forhold. Denne stærke Stigning af Havne- og Bropengene havde Udvalget imidlertid ikke taget Hensyn til ved Lægningen af Budgettet, men havde paa sædvanlig Vis udregnet Gennemsnittet for de 3 sidste Aar og endda nedskrevet Gennemsnittet noget, fordi det sidste af de 3 Aar, nemlig 1914—15 havde været stærkt paavirket af Krigen. Indtægten paa Konto 8, Pladsleje, var paa Overslaget opført med lidt over 72000 Kr., hvilket var næsten dobbelt saa meget som paa indeværende Aars Budget, og Aarsagen til den store Stigning laa væsentlig i, at man havde udlejet et meget stort Areal ved Sydhavnen til Aarhus Oliefabrik, ligesom ogsaa Udlejen af Plads til Kornskure gav en betydelig forøget Indtægt. Til Udgiftsposterne for Renter og Afdrag paa Laan, Skatter og Brandpenge, var der intet at bemærke. Med Hensyn til Udgiftskonto 5, Lønninger og Polititilsyn, maatte det bemærkes, at Lønningerne muligvis vilde blive forandrede ved Lønregulativets Revision, men at man af den Grund ikke havde fundet Anledning til at opsætte Behandlingen af Budgettet, hvorfor man maatte tage de mulige Lønforhøjelser som Overskridelser paa den paagældende Konto. Som Tilskud til Politiet var der efter Byraadets Ønske opført 16000 Kr. At der til Havnevagten desuagtet var opført det samme Beløb som hidtil, vilde maaske vække nogen Forundring; Aarsagen var imidlertid, at man ønskede at være paa den sikre Side, og at Handelsstanden meget gerne saa,

at der stadig var Vagt ved de store Lagre. Under Posten for nye Arbejder var der opført et Beløb paa 17300 Kr. til de Depotspor paa Nordre Havneplads, som man var blevet enig med Statsbanerne om. Sporene skulde anlægges for Havnens Regning, og Havnen fik Ret til at fjerne dem, naar den maatte ønske det. Som Bidrag til Brandkommissionen til Anskaffelse af en Automobilspøjte var der efter Byraadets Ønske opført 16000 Kr. Til Havnens Udvidelsesfond foreslog man at overføre 350000 Kr., og endda mente man at kunne ende med et forventet Overskud paa 318121 Kr. 27 Øre. Til Indtægtssiden paa det særlige Overslag over Indtægter og Udgifter i Forbindelse med Havnens Udvidelse og en Landvinding mod Syd var der intet særligt at bemærke, men af Udgiftssiden vilde det ses, at de senere Aars store Arbejder nu var ved at blive afsluttede. De væsentligste Udgifter under Posten: Nye Arbejder var da at finde til Foranstaltninger, der tilsigtede at gøre Havnepladsen egnet til Brug, saaledes 90000 Kr. til Vejanlæg og 150000 Kr. til Jernbanespor. I Overslaget over Lodseriets Indtægter og Udgifter var den ny Ordning med Lodsernes Lønningsforhold gennemført. Sluttelig indstillede Taleren Overslaget til Byraadets Vedtagelse.

J a k o b J e n s e n udtalte sin Glæde over, at man i det forløbne Aar havde kunnet bruge den nye Havn, hvilket havde været en stor Fordel for Trafikken. Det viste sig meget heldigt, at man havde anlagt Sydhavnen med saa stor en Landvinding, idet Efterspørgslen efter Plads havde været meget stor, uagtet Færdselsvejene ikke havde været saa gode som ønskeligt. Dersom det lykkedes at skaffe Jernbaneskiner, vilde der blive lagt saa mange Spor i Løbet af Sommeren, at der vilde

blive Spor og Veje til alle Pladser og Kajer, hvorved Havnen for saa vidt vilde være færdig, som at alle Kajer kunde bruges.

Overslaget vedtoges.

6. (J. Nr. 466—1915). Beretning fra Hjælpekassens Bestyrelse med **Forslag til fortsat Virksomhed i Henhold til Dyrtidsloven af 22. Decbr. 1915.**

Formanden meddelte, at Forslaget fremkom i Henhold til Byraadets Udtalelse om, at det til sin Tid imødesaa Forslag fra Hjælpekassens Bestyrelse med Hensyn til Dyrtidslovens Gennemførelse. Forslaget gik ud paa, at Byrådet ikke som hidtil bevilgede 50000 Kr. ad Gangen, men nøjedes med de maanedlige Meddelelser om, hvad der var brugt. Budgetudvalget havde intet imod, at Sagen blev behandlet paa denne Maade.

Forslaget tiltraadtes.

7. (J. Nr. 530—1915). Indstilling fra Skolekommissionen om at ansøge Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Approbation paa **Opretelse af 2 Lærer- og 3 Lærerindeembeder.**

Tiltraadtes.

8. (J. Nr. 521—1915). Forslag fra Brandkommissionen til ny **Instruks for Skorstensfejervæsenet.**

Formanden forelagde Forslaget og bemærkede, at dette havde været forelagt Bygningskommissionen, efter hvis Ønske der var blevet foretaget en enkelt Ændring i § 1. Iøvrigt maatte der hist og her foretages enkelte redaktionelle Ændringer.

Mousten havde ventet, at Forslaget havde indskrænket Fejningernes Antal noget, og vilde foreslaa, at Sagen blev udsat, for at man kunde indhente Udtalelse fra Brandkommissionen om, hvorvidt der vedblivende var Grund til 3 aarlige Fejninger. Komfurerne faldt mere og mere bort,

idet man næsten alle Steder benyttede Gas, ligesom Kokes nu i langt højere Grad blev benyttet til Fyring, hvorfor Skorstene ikke tilnærmelsesvis blev saa forurene som tidligere. Der kunde derfor nok være Grund til at nøjes med 2 aarlige Fejninger, navnlig da den ene Fejning faldt efter en Periode, hvor Skorstenene i Almindelighed ikke blev benyttet.

M i k a e l J o h a n s e n pegede paa, at der efter Skorstensfejernes Andragende om Oprettelse af ny Distrikter endda vilde blive flere Fejninger. Forslaget til Instruks var blevet gennemgaaet af Grundejerforeningens Bestyrelse, hvis Henstillinger Brandkommissionen i alt væsentlig havde taget Hensyn til. Det var rigtigt, at Skorstene ikke mere blev saa forurenede, fordi Komfurerne faldt bort, og der mere blev fyret med Kokes, men naar Forslaget desuagtet forelaa enstemmigt fra Brandkommissionen, beroede det paa, at Brandinspektøren bestemt havde hævdet, at han intet Medansvar vilde tage for at indskrænke Fejningernes Antal. Det vilde derfor næppe nytte at sende Sagen tilbage til Brandkommissionen, hvad Taleren iøvrigt intet skulde have imod.

F o r m a n d e n bemærkede, at man meget vel kunde underkaste Forslaget 2 Behandlinger, hvis det ønskedes, saaledes at der kunde blive Lejlighed til at stille Ændringsforslag.

M o u s t e n mente, at det kunde være rart at faa indhentet Oplysning om Antallet af Skorstensbrande o. l. At Brandinspektøren ikke vilde gaa med til et færre Antal Fejninger, var ikke tilstrækkelig Motivering for at opretholde det nuværende Antal.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at der i

Brandvæsenets aarlige Beretning blev givet Oplysning om Skorstensbrandenes Antal.

Mikkelsen ansaa det for bedst at tiltræde Forslaget, som jo var tiltraadt af Grundejerforeningen. Efter den ny Ordning vilde det næppe ske mere, at Skorstenene ikke var blevet brugt i Tiden mellem to Fejninger.

Forslaget vedtoges.

9. (J. Nr. 2²⁰⁹—1915). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Havnegade 6.

Anbefaledes.

10. (J. Nr. 528—1915). Meddelelse fra Formanden angaaende Spørgsmaalet om eventuel **Fortsættelse af Børnebespisningen i Skolerne.**

Formanden meddelte, at han i Henhold til de i sidste Møde faldne Udtalelser havde sammenkaldt det af Byraadet, Hjælpekassens Bestyrelse og den kommunale Prisreguleringskommission nedsatte Udvalg til Møde med Budgetudvalget. I dette Møde havde der været delte Meninger om, hvorvidt der var Trang til at fortsætte Børnebespisningen. Taleren selv kunde godt gaa med til at fortsætte en Maaned endnu, hvis der fra Skolernes Side ingen væsentlige Hindringer var derimod. Senere var der fremkommet Erklæring fra Skoleudvalget, som dog intet selv udtalte, men fremsendte en fra Overlærerne indhentet Erklæring, der i alt væsentlig gik ud paa at fraraade en Fortsættelse navnlig af Hensyn til den tilstundende Eksamen. Efter dette vilde det næppe være rigtigt at fortsætte Børnebespisningen i Skolerne, men noget andet var, at det sikkert vilde være rigtigt, at henstille til Komiteen fremtidig at meddele Byraadet, naar man agtede at lade Bespisningen ophøre. I Aar havde det utvivlsomt været heldigt, om Byraadet havde faaet en saadan Meddelelse,

men paa den anden Side kunde man næppe fortsætte uden at gøre Brud paa Skolens Drift. Spørgsmaalet om et kommunalt Køkken var jo ogsaa blevet rejst, men man havde været bange for Udgiften, skønt det maaske nok var muligt, at man i det lange Løb vilde staa sig ved en saadan Foranstaltning. I Øjeblikket kunde et saadant Køkken vel næppe komme til at virke, men maaske kunde der tænkes en Samvirken med Samaritanens Køkken i Frederiksgade. Det rigtigste vilde antagelig være, at man nedsatte et Udvalg til at undersøge Sagen og eventuelt stille Forslag om at indrette et kommunalt Køkken.

Simon sen beklagede, at der ikke syntes at være Mulighed for at fortsætte Børnebespisningen. Taleren vilde i hvert Fald ikke stille Forslag i saa Henseende og antog heller ikke, at Hr. Mousten vilde, derimod kunde Taleren anbefale Formandens Forslag om at nedsætte et Udvalg til at undersøge Muligheden af at oprette et Folkekøkken. Det kombinerede Udvalg havde antagelig nok at bestille, saa det vilde sikkert være bedst at nedsætte et særligt Udvalg paa f. Eks. 5 Mand, hvoraf Byraadet kunde vælge de 3 og det kombinerede Udvalg de 2. Dette Udvalg skulde saa komme med Forslag om, hvorledes et Folkekøkken bedst kunde etableres. At sætte Folkekøkkenet i Forbindelse med Samaritanen eller Velgørenhedshjemmet eller en lignende Institution vilde næppe være heldigt, idet Byraadet selvfølgelig helt og fuldt skulde lede og styre det kommunale Køkken.

M i k a e l J o h a n s e n havde i og for sig intet imod, at der blev nedsat et Udvalg, idet der jo intet Forbindende laa deri, men han vilde dog anmode om, at man ventede til næste Byraadmøde med at nedsætte Udvalget.

Jakob Jensen bemærkede, at man ved at spørge Overlærerne paa det nærmeste havde spurgt Komiteen, idet Overlærerne jo alle var Medlem af denne. Dermed skulde imidlertid ikke være sagt, at Overlærernes Indvending ikke var berettiget, hvad Taleren gerne skulde indrømme, at den var. Fejlen laa i, at Bespisningen var ophørt, ellers vilde det have været let at fortsætte den. Taleren kunde fuldt ud slutte sig til den af Formanden rettede Henstilling til Komiteen om i Tide at lade Byraadet vide, naar man agtede at lade Børnebespisningen ophøre, saaledes at Byraadet kunde faa Lejlighed til at tage Bestemmelse om eventuel Fortsættelse. Som Forholdene var, maatte Taleren fraraade at fortsætte Bespisningen i Skolerne, men kunde slutte sig til Tanken om at lade et Udvalg undersøge Mulighederne for at oprette et eller to Folkekøkkener, hvor de Børn, der trængte dertil, kunde faa Mad. Det rigtigste vilde være at lade det kombinerede Udvalg tage denne Sag i sin Haand, navnlig fordi dette Udvalg jo skulde administrere Dyrtidsloven.

Simonsen kunde godt tiltræde Tanken om at bede det kombinerede Udvalg tage Affære. Naar Taleren havde ønsket et særligt Udvalg, skyldtes det, at han ved Forhandlingen med det kombinerede Udvalg havde faaet det Indtryk, at dette Udvalg var saa stærkt optaget, at det ikke kunde paatage sig mere. Dersom Hr. Mikael Johansen vilde frafalde sin Anmodning om Udsættelse, vilde Taleren anbefale, at man bad det kombinerede Udvalg overveje Sagen.

Mikael Johansen fastholdt sin Anmodning om at udskyde Nedsættelsen af Udvalg til næste Møde.

Jakob Jensen udtalte, at hvis man henstillede til det kombinerede Udvalg at undersøge Sagen, var denne i Virkeligheden udsat, medens den var forhalet, hvis man skulde vente i 8 Dage med at træffe Bestemmelse om Udvalg.

Formanden mente, at man i hvert Fald kunde indhente Erklæring om Sagen fra det kombinerede Udvalg.

Mikael Johansen anmodede paa sin Gruppes Vegne om i Henhold til Forretningsordenen at faa selve Sagen udsat i 8 Dage.

Jakob Jensen ønskede at høre Navnene paa dem, der sammen med Hr. Mikael Johansen forlangte Sagen udsat.

Mikael Johansen nævnte Navnene paa den borgerlige Gruppens Medlemmer.

Formandens Meddelelse toges til Efterretning, og Spørgsmaalet om eventuel Oprettelse af et Folkekøkken udsattes i Henhold til Forretningsordenen.

